Образац 2.

ПРИЈАВА
ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. **Име (име родитеља) и презиме** Светлана (Горан) Мијатовић

2. **Студијски програм** Дефектологија

3. **Школска година уписа на студијски програм** 2015/16. година

4. **Број индекса** 2016/5009

5. **Претходно образовање кандидата (основне и мастер студије):** Основне академске студије – Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (студијски програм – Сметње и поремећаји слуха)
   Мастер академске студије – Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (студијски програм – Сметње и поремећаји слуха)

6. **Радни наслов теме докторске дисертације** Индикатори позитивне школске климе у школама за глуве и наглуве ученике

7. **Научне области које обухвата тема докторске дисертације** Специјална едукација и рехабилитација

8. **Контакти (телефон, мобилни телефон, e-mail):**
   мобилни телефон – 064/0000258;
   e-mail – svetlanamijatovic@hotmail.com

Прилози:

- Образложење теме (научна област из које је тема, предмет научног истраживања, основне хипотезе, циљ истраживања и очекиване резултате, методе истраживања и списак стручне литературе која ће се користити)
- Биографија кандидата
- Библиографија кандидата
- Изјава да предложену тему кандидат није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству
- Мишљење одговарајућих етичких комитета о етичким аспектима истраживања, уколико је предвиђено посебним прописима.

Подносилац пријаве
__Светлана Мијатовић__

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ИНДИКАТОРИ ПОЗИТИВНЕ ШКОЛСКЕ КЛИМЕ У ШКОЛАМА ЗА ГЛУВЕ И НАГЛУВЕ УЧЕНИКЕ

НАУЧНО ПОЉЕ: Друштвено-хуманистичке науке

НАУЧНА ОБЛАСТ: Специјална едукација и рехабилитација

УЖА НАУЧНА ОБЛАСТ: Сурдологија

МЕНТОР: др Весна Радовановић, редовни професор, Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију

КАНДИДАТ:
Светлана Мијатовић,
број индекса 2016/5009

Београд, 2022. година

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

Одељење за сурдологију

ИНДИКАТОРИ ПОЗИТИВНЕ ШКОЛСКЕ КЛИМЕ КОД ГЛУВИХ И НАГЛУВИХУЧЕНИКА

ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

КАНДИДАТ
Светлана Г. Мијатовић

МЕНТОР
Проф.др Весна Радовановић

Април, 2022. године

Увод

Интересовање за проучавањем школске климе почиње средином прошлог века, а од осамдесетих година до данас налази се у жижи интересовања бројних стручњака, директно или индиректно везаних за образовање. Промене друштвених околности које се одражавају и на школски систем, доводе до проширења и усложњавања концепта школске климе. Усложњавају се и технике и инструменти за њено проучавање. Истраживачи, полазећи од различитих схватања школске климе, проучавају различите аспекте школске климе, почев од физичких карактеристика и структуре школе, па до сложених и разноврсних интеракција унутар саме школе, па и шире, унутар друштвене заједнице. Без обзира на истраживачко опредељење, настојања су у већој или мањој мери усмерена ка истом циљу, издвојити и сагледати индикаторе који указују на позитивну школску климу због њеног значаја за добробит заједнице.

Са увођењем инклузије не престаје интересовање за проучавањем школске климе, али истраживачи и даље стављају у фокус ученике типичне популације (уколико испитују доживљај школске климеод стране ученика), проучавајући њихов доживљај школе, безбедност, дисциплину, међусобну интеракцију или интеракцију са наставником, успех, подршку у учењу и слично. Посредно, на основу резултата истраживања која су усмерена на испитивање ставова вршњака типичног развоја или социјалне дистанце или на осећај припадности школи ученика са сметњама и поремећајима у развоју, можемо закључити о квалитету школске климе. Као главни разлог слабије заинтересованости за проучавањем инклузивне школске климе, наводи се недостатак истраживачких инструмената.

Интересовање за школску климу није ни у приближној мери изражено када су у питању ученици са сметњама и поремећајима у развоју. Истраживања о школској клими код глувих и наглувих ученика нису до сада рађена у нашој средини, док се само ограничени број радова бави проучавањем одељенске климе. Који индикатори указују на позитивну школску климу код глувих и наглувих ученика и у којој мери су повезани са савладавањем

препрека, подршком од стране одраслих, самопроценом својих способности су главна питања која су отворена у оквиру овог пројекта докторске дисертације.

1. ТЕОРИЈСКИ ПРИСТУП ПРОБЛЕМУ ИСТРАЖИВАЊА

1.1. Теоријска разматрања основних појмова

Велики број дефиниција, указује на сложеност концепта школске климе. Према Блоку (Block 2011), школска клима се односи на квалитет школског живота који се посматра кроз искуства чланова школске заједнице, остварене циљеве, норме понашања, међуљудске односе (Block, 2011). Позитивна школска клима доприноси задовољавајућем и продуктивном животу где су све особе уважене и равноправне, где се остварује активна сарадња између наставника, ученика и родитеља (Cohen, 2013). Интеракције и искуства која ученик стиче у оквиру школе одражавају се и на каснија постигнућа ученика и сналажење у различитим животним ситуацијама. У проучавању школске климе, поред осталог, полази се и од веровања да је она у вези са образовним циљевима који се желе остварити, посебно са постигнућима ученика (Лозић, 2020). Позитивна школска клима доприноси осећају социјалне, емоционалне и физичке сигурности и безбедности ученика, наставника и школског особља; укључује норме, веровања и односе свих актера васпитно-образовног процеса, наставу и учење, као и организационе и структурне карактеристике школе (Cohen, McCabe, Michelli, Pickeral, 2009). Према Националном савету за школску климу (National School Climate Council, 2007), одржива, позитивна школска клима промовише академски, социјални и емоционални развој ученика.

Различито дефинишући школску климу, аутори наводе и различите димензије школске климе, најчешће су то физичка, академска и социјална димензија (Ђорђић, 2019). Јоксимовић и Богуновић (2005) указују на следеће битне елементе или показатеље позитивне школске климе: узајамно поштовање ученика и наставника, коректни односи међу члановима школског колектива и успешна сарадња школе са родитељима.

У окиру Националног савета за школску климу (National School Climate Center, NSCC) спроведено је истраживање о школској клими. На основу резултата овог истраживања, истакнуто је пет димензија школске климе, акоје се испитују кроз 12 индикатора, а то су:

- безбедност (улоге и норме, осећај физичке сигурности, осећај социјално-емоционалне сигурности),
- настава и учење (подршка учењу, друштвено и грађанско учење),
- интерперсонални односи (поштовање различитости, социјална подршка одраслих, социјална подршка међу ученицима),
- околина у институцији (школска повезаност/ангажованост, физичко окружење),
- наставно особље (руководство, професионални односи).

На основу упитника који ће се користити у овом истраживању, издвојене су следеће димензије школске климе: осећај сигурности и припадности школи, односи наставника и ученика, атмосфера за учење и повезаност родитеља са школом.

Осећај сигурности и припадности школи – Осећај сигурности, односно безбедности је једна од основних димензија школске климе. Осећај сигурности се може посматрати двојако, као физичка сигурност, која обухвата осећај безбедности, правила поступања у случајевима насиља и ставове који не толеришу насиље, као и социоемоционалну сигурност, која се односи на увереност у правила понашања у школи, реакције ученика и наставника на насиље и толеранција на разлике (NSCC); Припадност школи представља обим у коме се ученици осећају прихваћеним и поштованим, ангажованим и подржаним од стране других чланова школске заједнице (Anderman & Freemn, 2004, према Radovanović, Kovačević, 2021). Осећај припадности је у корелацији са академским постигнућима, понашањем и социјалним исходима (Ellis et al.,1998; Kunc, 1992,према Radovanović, Kovačević, 2021);

Односи наставника и ученика – Школа је место на коме се остварује велики број интеракција, како између самих ученика, тако између ученика и наставника, ученика и стручног особља школе, наставника и родитеља и других. Интерперсонални односи који обухватају наставника и ученика огледају се у поштовању различитости (уважавање и поштовање индивидуалних разлика), социјалне подршке наставника (брига о ученику и интересовање за упознавањем индивидуалних карактеристика ученика и социјалне подршке усмерене ка ученицима (академска подршка, подршка дружењу међу ученицима и прихватању нових ученика (NSCC);

Атмосфера за учење – обухвата подршку учењу (подршка у учењу, охрабривање,

мотивисање и охрабривање ученика, давање повратне информације, изражавање критичког мишљења, академски изазовна атмосфера) и социјално и грађанско учење (степен инкорпорираности грађанског и социјалног учења у настави за развој емпатије, личне одговорности, емоционалне регулације, решавање конфликата и слично) (NSCC);

Повезаност родитеља са школом – Према групи аутора (Cohen, McCabe, Michelli, &Pickeral, 2009) ова димензија се налази унутар димензије *односи*, подразумева комуникацију и размену информација са родитељима, укључивање родитеља у доношење одлука, усаглашавање норми наставника и родитеља.

Иако не постоје „јасна правила" за развијање позитивне школске климе, истраживачи се слажу да позитивни односи, константно напредовање и подршка у учењу, школско ангажовање, безбедност, добра комуникација у школи значајно утичу на развој позитивне школске климе (Wang, Ming-Te; Degol, Jessica, 2016).Побољшање школске климе може се користити као превентивни приступ за смањење ометајућег понашања и учесталости изостајања са наставе, побољшање постигнућа и задовољства ученика и родитеља школом (Wang, Ming-Te; Degol, Jessica, 2016).

Роботег-Шарић, Шакић и Брајша-Жганец (2009) истичу да су негативна осећања ученика према школи у знатној мери повезана с аспектима квалитета школског живота на које школа може утицати, попут квалитета односа између ученика, између ученика и наставника и избора садржаја које ученици сматрају занимљивим и релевантним за живот. Такође, показало се како је потребно деловати и у смеру стварања школске климе у којој и наставници и ученици радо желе боравити, где је тежиште усмерено ка високим образовним постигнућима, где је учење забавно и где су ученици мотивисани за учење.

У новијој литератури све су више заступљени концепти који су у уској, узрочно-последичној вези са школском климом: академска самоефикасност.

Академска самоефикасност

Концепт самоефикасности је развијен седамдесетих година двадесетог века, од стране Алберта Бандуре који самоефикасност одређује као уверење појединца о сопственим способностима организације и извршењима одређених акција које су неопходне како би се постављени циљ остварио (Bandura 1977, 1997). Медокс (Maddux,2002) сматра да се самоефикасност развија кроз лична искуства и да није наследна.

Академска самоефикасност се односи на веровања и ставове ученика према сопственим способностима за постизањем академског успеха, као и уверење у способност за испуњавањем академских задатака (Bandura, 1997; Schunk, Ertmer, 2000). Ученици са високим нивоом самоефикасности своје неуспехе приписују недовољним залагањем, а не ниским способностима, док они са ниском самоефикасношћу свој неуспех приписују својим ниским способностима (Kurbanoglu, Akim, 2010).Стога, самоефикасност може утицати на избор задатака и на упорност која је потребна за њихово решавање.

1.2. Претходна истраживања

Током последњих 40-ак година, све је више емпиријских истраживања која указују на значај школске климе. Позитивна школска клима је повезана са повећаним академским постигнућем, позитивним развојем младих, ефикасном превенцијом ризика, напорима за унапређењем здравља и задовољством, као и задржавањем наставника на послу (Cohen, McCabe, Michelli, & Pickeral, 2009; Cohen& Geier, 2010). *Националнисавет за школску климу*(NSCC, 2007) указује да су многа истраживања потврдила схватања којих су наставници и родитељи донекле били свесни, а то је да сигурно и подржавајуће школско окружење подразумева да ученици развијају позитивне социјалне односе у којем су поштовани, које развија њихове капацитете и осећај одговорности. Позитивно, безбедно и уредно школско окружење кључно је за развој деце и исход њиховог школовања. Ученици могу да остваре свој пуни потенцијал у окружењу у коме се осећају физички безбеднима, а емоционално и социјално сигурнима. Са друге стране, осећај несигурности негативно утиче на мотивацију, ставове, понашање ученика, као и на целокупно функционисање школе.

Проучавање школске климе у оквиру ТИМСС 2007 пробног истраживања обухватило је анализу различитих индикатора школске климе на основу перцепције свих значајних учесника васпитно-образовног процеса: ученика, наставника и родитеља. На основу добијених резултата, истраживачи су закључили да директори, наставници и ученици позитивно оцењују школску климу у својим установама (Вујачић, Станишић, 2007).

1.3. Структура теоријског дела докторске дисертације

Овај сегмент истраживачког пројекта биће изложен кроз три дела који ће представљати свеобухватну подршку истраживачком делу рада. Прво поглавље односиће се на теоријска разматрања и дефинисања појмова школске климе, а са њом у вези и академске самоефикасности на основу досадашње литературе.

Друго поглавље чиниће преглед истраживања, домаћих и иностраних, о индикаторима школске климе и њиховој повезаности са индивидуалним карактеристикама глувих и наглувих ученика и нивоима академске самоефикасности.

Треће поглавље ће се односити на мере подршке у току академског образовања. Посебно ће бити анализирана мера подршке родитеља, наставника и вршњачког окружења.

2. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА

Предмет истраживања везан је за утврђивање разлика у перцепцији индикатора школске климе код глувих и наглувих ученка и њихових наставника, као и међузависност индикатора школске климе и академске самоефикасности. Такође, утврђиваће се разлике у доживљају шкослке климе глувих и наглувих ученика у зависности од школског успеха, индиидуалних фактора и социоекономског статуса.

3. ЦИЉЕВИИ ЗАДАЦИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу изложеног проблема истраживања, дефинисани су циљеви истраживања.

Општи циљ:

Утврдити разлике између индикатора школске климе (осећај сигурности и припадности школи, односи наставника и ученика, атмосфера за учење, повезаност родитеља са школом) код глувих и наглувих ученика и њихових наставника, повезаност између индикатора школске климе и академске самоефиканости, школског успеха, индивидуалних карактеристика и социоекономског статуса глувих и наглувих ученика.

Посебни циљеви:

1. Утврдити разлике између индикатора школске климе код глувих и наглувих ученика и њихових наставника;

2. Утврдити повезаност између индикатора школске климе и академске самоефикасности глувих и наглувих ученика;

3. Утврдити повезаност између индикатора школске климе и академског успеха глувих и наглувих ученика;

4. Утврдити повезаност између индикатора школске климе и индивидуалних карактеристика глувих и наглувих ученика;

5. Утврдити повезаност између индикатора школске климе глувих и социоекономског статуса глувих и наглувих ученика.

3.1. Задаци истраживања

Основни задатак истраживања је испитавање разлика у перцепцији ндикатора школске климе код глувих и наглувих ученика и њихових наставника, повезанст између индикатора школске климе и самоефикасности, школског успеха, индивидуалних карактеристика и социоекономског статуса глувих и наглувих ученика глувих и наглувих ученика.

Посебни задаци су:

1. Испитати разлике у перцепцији индикатора школске климе код глувих и наглувих ученика и њихових наставника;

2. Испитати повезаност индикатора школске климе и академске самоефикасности глувих и наглувих ученика;

3. Испитати повезаност између индикатора школске климе и школског успеха глувих и наглувих ученика;

4. Испитати повезаност између индикатора школске климе и индивидуалних карактеристика глувих и наглувих ученика;

5. Испитати повезаност између индикатора школске климеи социоекономског статусаглувих и наглувих ученика.

5. ХИПОТЕЗЕ

5.4.**Основна хипотеза је:**

Постоји статистички значајна повезаност индикатора школске климе са академском самоефикасношћу, школским успехом, индивидуалним факторима и социоекономским статусом глувих и наглувих ученика.

Специфичне хипотезе су:

1. Постоји статистички значајна повезаност између индикатора школске климеи академске самоефикасности ученика;
2. Постоји статистички значајна повезаност између индикатора школске климе и школског успеха;
3. Постоји статистички значајна повезаност између индикатора школске климе код глувих и наглувих ученика и школског успеха;
4. Постоји статистички значајна повезаност између индикатора школске климе и индивидуалних карактеристика глувих и наглувих;
5. Постоји статистички значајна повезаност између индикатора школске климе и социоекономског статуса глувих и наглувих ученика.

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА

6.4.Формирање узорка

Пригодни узорак за истраживање чиниће сто испитаника из школа за глуве и наглуве ученике на територији Републике Србије. Узорак ће бити подељен у два подузорка: прву подузорак чиниће педесет глувих и наглувих ученика, просечних интелектуалних способности и без додатних сметњи и поремећаја, средњешколског узраста; други подузорак чиниће педесет наставника запослених у школама за глуве и наглуве ученике.

6.5.Место и време истраживања

Планом је предвиђено да се истраживање обави у току школске 2021/2022. године у средњим школама за глуве и наглуве ученикена територији Републике Србије, у Београду, Земуну, Нишу, Суботици, Крагујевцу и Јагодини.

6.6.Методе, технике и инструменти

За потребе истраживања конструисан је посебан протокол за прикупљање података.

- Упитник о социодемографским карактеристикама и социоекономском статусу ученика је инструмент конструисан за потребе истраживања у циљу прикупљања податакао глувим и наглувим ученицима. Упитник садржи осамнаест ставки.
- **Упитник школске климеза ученике (Velki, 2012)** – Упитник школске климе за ученике се састоји од 15 тврдњи и односи се на осећај сигурности и припадности школи**,** однос наставника и ученика, атмосферу учења, родитељску укљученост у школу. Упитник је намењен ученицима основног и средњошколског образовања. На скали Ликертовог типа означава се слагање с описаним тврдњама, при чему 1 означава потпуно слагање, а 5 потпуно неслагање са понуђеним тврдњама.
- **Упитник школске климе за наставнике (Velki, 2012) -** Упитник школске климе за наставникесе састоји од 18 тврдњи усмерених на однос ученика и наставника и однос са школским особљем, осећај припадности школи, насилничко понашање међу децом, атмосферу учења, родитељску укљученост у школу, предвиђање будућности ученика натемељу школовања, те професионални развој.На скали Ликертовог типа означава се слагање с описаним тврдњама,при чему 1 означава потпуно слагање, а 5 потпуно неслагање са понуђеним тврдњама.
- **Скала дечје самоефикасности (Children's Self-Efficacy Scale, Bandura, 2006) –** Бандурин инструмент о дечјој самоефикасности може се користити код деце и адолесцената. Дизајниран је да помогне у разумевању ситуација које су тешке ученицима током школовања. За потребе овог истраживања издвојено је пет субскала које су именоване као Самоефикасност у академским и ненаставним активностима. Следеће субскале чине ову скалу: 1)*Самоефикасност у ангажовању друштвених ресурса* (тражење помоћи од других); 2) *Самоефикасност у испуњавању очекивања* (родитеља, наставника, другова); 3) *Самоефикасност у академским постигнућима* (наставни предмети); 4) Самоефикасност у саморегулисању учења (организација учења); 5) Саморегулација ефикасности (уздржавање од социјално непожељног понашања). Степен слагања са тврдњама креће се од 1 до 4 (1-да, тачно је, 2- често, свакодневно, 3-ретко, понекад, 4-не, није тачно). Бодовање резултата је обрнуто за другу, четврту и пету субскалу. Сумативни скор ове скале креће се у распону од 26 до 104. За прве две субскале могући распон скорова је од 4 до 16, а за остале три од 6 до 24.

6.7.**Поступак спровођења истраживања**

Истраживање ће бити обављано у школама за глуве и наглуве ученике. Ученици ће добити објашњење за попуњавање скале, док ће само попуњавање почети када се одговори на све недоумице и када се испитивач увери да испитаници у потпуности разумеју упутства. Упутства и објашњења глуви и наглуви ученици ће добити и усменим говором и знаковним језиком. Расположиво време за попуњавање једне скале ће бити један школски час. Наставници ће индивидуално попуњавати упитнике који ће садржати упутство за рад.

6.8.**Варијабле истраживања**

Зависну варијаблу чине следећи индикатори школске климе:осећај сигурности и припадности школи, односи наставника и ученика, атмосфера за учење и повезаност родитеља са школом.

*Независне варијабле с*у: школски успех, академска самоефикасност, индивидуални фактори (узраст, пол, степен оштећења слуха, тип амплификације, модел комуникације) и социоекономски статус ученика (тип смештаја, број деце у породици), пол наставника, старосна доб наставника, степен образовања наставника.

6.9.**Методе статистичке обраде података**

За обраду и анализу добијених података користи ће се методе параметријске и непараметријске статистике. Резултати ће бити приказани табеларно и графички. У обради података користиће се статистички пакет за друштвене науке (Statistical Package for the Social Sciences - SPSS for Windows, version 21.0.0, 2012).У анализи социодемографских варијабли узорка користиће се мере и технике дескриптивне статистике, као и за анализу дескриптивних показатеља коришћених скала. Приликом тестирања хипотеза користиће се одговарајуће параметријске, односно непараметријске методе. Експлоративна факторска анализа биће коришћена за испитивање латентне структуре коришћених упитника у истраживању. Вишеструка линеарна регресиона анализа биће коришћена за испитивње релације између школске климе, академске самоефикасности.

6. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања биће приказани табеларно и графички, а о најзначајнијим резултатима биће посебно дискутовано. У дискусији је предвиђена анализа добијених резултата и њихова интерпретација у контексту теоријских сазнања и резултата ранијих истраживања која су се бавила сличном проблематиком.

Очекујемо да ће резултати овог истраживања обезбедити компарацију једног битног аспекта у академском развоју глуве и наглуве деце.

У том смислу, очекивани резултати ће открити и међувезе и међузависности, и вероватно одређене закономерности између индикатора школске климе и академске самоефикасности одређеним индивидуалним и социоекономским факторима (узраст, пол, аудитивни статус, тип амплификације, модел комуникације, тип смештаја током школовања, број деце у породици).

6.1. Дискусија добијених резултата

Након интерпретације добијених резултата, извршиће се анализа кроз дискусију у односу на иста или слична полазишта и ставове домаћих и иностраних аутора, као и кроз дискусију и анализу студија рађених код нас и у свету.

7. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ МЕРА

У складу са постављеним циљем истраживања, као и дефинисаним задацима и хипотезама, а на основу добијених резултата истраживања, биће изведени и адекватни

8. БАЗИЧНА ЛИТЕРАТУРА

1. Aldridge, J. M., Fraser, B. J., Fozdar, F., Ala'i, K., Earnest, J., & Afari, E. (2015). *Students' perceptions of school climate as determinants of wellbeing, resilience and identity. Improving Schools, 19(1), 5–26.* doi:10.1177/1365480215612616
2. Anderman, L. H. and Freeman, T. M. (2004). *Students' sense of belonging in school*. In P. R. Pintrinch and M. L. Maehr (Eds), *Motivating students, improving schools*, vol

13: The legacy of Carol Midgley (advanced in motivation and achievement) (27-63). New York: Elsevier. doi: 10.1016/S0749-7423(03)13002-6

3. Bandura A. Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. Psychol Rev. 1977;84(2):191;
4. Bandura, A. (1997).Self-Efficacy: The Exercise of Control. New York, NY: Freeman.
5. Block, M. (2011). School Climate. Encyclopedia of Child Behavior and Development, 1291–1293. doi:10.1007/978-0-387-79061-9_2500;
6. Cohen, J. (2013). Creating a Positive School Climate: A Foundation for Resilience.
7. Cohen, J., & Geier, V. K. (2010). School climate research summary: January 2010 . Retrieved from http://www.schoolclimate.org/climate/schoolclimatebriefs.php *(1) (PDF) A Review of School Climate Research*. Available from: https://www.researchgate.net/publication/258183185_A_Review_of_School_Climate_Research [accessed Apr 03 2022]. Handbook of Resilience in Children, 411–423.doi:10.1007/978-1-4614-3661-4_24;
8. Cohen, J.; McCabe, E. M.; Michelli, N. M.; Pickeral, T. (2009). "School Climate: Research, Policy, Practice, and Teacher Education". *Teachers College Record*. **111**: 180–213;
9. Ellis, J., Hart, S. and Small-McGinley, J. (1998)."Difficult" students' perspectives on belonging and inclusion in the classroom. Reclaiming Children and Youth, *Journal of Emotional and Behavioral Problems.* 7 (3), 142-146.
10. Howard S & Johnson B 2000. Resilient and non-resilient behaviour in adolescents. Trends & issues in crime and criminal justice no. 183. Canberra: Australian Institute of Criminology. https://www.aic.gov.au/publications/tandi/tandi183;
11. Joksimović, S., Bogunović, B. (2005): »Nastavnici o kontekstu nastave i postignuće učenika«, u R. Antonijević i D. Janjetović (prir.): TIMSS 2003 u Srbiji (270–291), Institut za pedagoška istraživanja, Beograd;
12. Kunc, N. (1992). The need to belong: Rediscovering Maslow's hierarchy of needs. In R. A. Villa, J. S. Thousand, W. Stainback, & S. Stainback (Eds.), *Restructuring for caring and effective education: An administrative guide to creating heterogeneous schools* (25–39). Paul H. Brookes Publishing.
13. Kurbanoglu, N.İ., & Akim, A. (2010). The relationships between university students'

chemistry laboratory anxiety attitudes, and self-efficacy beliefs. *Australian Journal of Teacher Education*, *35*(8), 4;

14. Lozić S. (2020). Sigurna škola iz perspektive nastavnika. Savremena škola. Pregledni članak. UDK: 316.624-057.874:37.06
15. Maddux, J. E. (2002). Self-efficacy: The power of believing you can. In C.R. Snyder & S.J. Lopez (Eds.), Handbook of positive psychology (pp. 277-287). New York: Oxford University Press;
16. Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2006). Academic resilience and its psychological and educational correlates: A construct validity approach. *Psychology in the Schools, 43*(3), 267–281. https://doi.org/10.1002/pits.20149;
17. National School Climate Center. (2015). *Comprehensive school climate inventory: Measuring the climate for learning. Using Existing Data Tools on Climate and Effectiveness to Inform School Organizational Health;*
18. National School Climate Council (2007). *The School Climate Challenge: Narrowing the gap between school climate research and school climate policy, practice guidelines and teacher education policy*. www.schoolclimate.org/climate/policy.php: National Center for Learning and Citizenship, Education Commission of the States;
19. Radovanović, V., Kovačević, V. (2021). Pripadnost školi gledana iz ugla učenika sa smetnjama u razvoju. Inovadžije u nastavi, 34(2), 44-56. doi:10.5937/inovacije2102044R
20. Radovanović, V., Šestić, M. R., Kovačević, J., & Dimoski, S. (2020). Factors Related to Personal Resiliency in Deaf and Hard-of-Hearing Adolescents. The Journal of Deaf Studies and Deaf Education. doi:10.1093/deafed/enaa012;
21. Riekie, H., Aldridge, J. M., & Afari, E. (2017). The role of the school climate in high school students' mental health and identity formation: A South Australian study. *British Educational Research Journal, 43*(1), 95–123. https://doi.org/10.1002/berj.3254**;**
22. Robotek-Šarić Z., Brajša-Žganec A., Šakić M. (2009). Kvalitet života u osnovnoj školi: povezanost sa školskim uspijehom, motivacijom i ponašanjem učenika. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar;
23. Schunk DH, Ertmer PA. Self-regulation and academic learning: Self-efficacy

enhancing interventions. Handbook Self-Regul Elsevier. 2000:631–49;

24. Vujačić, M., Stanišić, J. (2007) Kreiranje pozitivne klime u školi. Pedagogija, vol. 62, br.3, str. 424-432;
25. Wang, Ming-Te; Degol, Jessica L. (2016). "School climate: A review of the construct, measurement, and impact on student outcomes". *Educational Psychology Review*. 28 (2): 315–352. doi:10.1007/s10648-015-9319-1;
26. Wang, M. C., Haertel, G. D., & Walberg, H. J. (1994). Educational resilience in inner cities. In M.C. Wang & E.W. Gordon (Eds.), Educational resilience in inner-city America: Challenges and prospects (pp. 45-72). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates;
27. Đordić D. (2019). Školska klima kao korelat rezilijentnosti. Doktorska disertacija. Filizofski fakultet, Univerzitet u Beogradu;

Биографија

Светлана Мијатовић је рођена 31. маја 1989. године у Крагујевцу. Основну школу и Средњу медицинску школу завршила је у Крагујевцу. Школске 2009/10. године уписала је основне академске студије на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, студијски програм Сметње и поремећаји слуха. Дипломирала је са просечном оценом 7,17 и стекла звање дипломирани дефектолог. Школске 2014/15. године је уписала мастер академске студије на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, студијски програм Сметње и поремећаји слуха, на којима је са просечном оценом 9,17 положила све испите предвиђене наставним планом за мастер академске студије и са оценом 10,00 обранила, завршни мастер рад на тему *Визуомоторна интеграција глуве и наглуве деце* и тиме стекла академски назив мастер дефектолог. Докторске академске студије на Универзитету у Београду – Факултету за специјалну едукацију и рехабилитацију, студијски програм Дефектологија уписала је школске 2015/16. године, као редован студент и положила све испите са просечном оценом 7,67.

Од фебруара 2015. године запошљена је у Школи са домом за ученике оштећеног слуха у Крагујевцу.

На Високој школи за социјалнни рад 2021. године завршава кратак програм едукације “Процена и третман сензорне интеграције” , чиме добија звање Терапеут сензорне интеграције са просечном оценом 10,00.

Маја 2019. године завршава "Сензорну интеграцију – Модул I" на тему Основе сензорне интеграције на Факултету за специјалну едукацију ирехабилитацију.

У фебруару 2020. године започиње едукацију за психотерапеута у О.Л.И едукативном центру за интегративну Психодинамску Психотерапију, Саветовање и Коучинг, а у мају 2021. године завршава О.Л.И. психодинамски тренинг развијних вештина који је такође у оквиру О.Л.И. едукативног центра за интегративну Психодинамску Психотерапију, Саветовање и Коучинг.

У мају, јуну и јулу 2021. године завршава едукацију “Marte Meo International”" у Сензоријуму -кабинету за сензорну интеграцију и рану интервенцију.

У августу 2021. године завршава едукацију “Learning Style Profile© PART1” : Building The Capacity For Socially Appropriate Conversation In Young Children With Autism Spectrum Disorder, организовано на North Speech Service.

У септембру и октобру 2021. године завршава едукацију “Реедукација психомоторике у специјалној едукацији и рехабилитацији по моделу проф. др. Светомир Бојанина , које је оранизовано у оквиру невладине организације “Помоћ породици” .

У марту 2022. године завршава семинар "Биофидбек и неурофидбек – основе метода и области примене"

Од 2015-те године је активан Члан Друштва дефектолога Србије , а од 2020-те године је активан члан Асоцијације за когнитивну неурорехабилитацију.

БИБЛИОГРАФИЈА

Саопштење са међународног скупа штампано у целини – М33

1. Radovanović, V., Mijatović, S. (2016). Learning Motivation of Deaf and Hard of Hearing Students in High School. International Scientific and Vocational Conference *Contemporary Theoretical and Practical Trends in Special Education and Rehabilitation*, Proceedings, 16-18. June, Ohrid, Republic of Macedonia, pg. 217- 226.

2. Mijatović, S. (2021). Academic resilience in deaf and hard of hearing students, *11th International scientific conference special education and rehabilitation today , Belgrade, October, 29-30th, 2021.* University of Belgrade - Faculty of Special Education and Rehabilitation, Publishing Center of the Faculty, pg. 117-125, ISBN 978-86-6203-150-1

Рад у врхунском часопису националног значаја – М51

1. Mijatović S., Radovanović V. (2020). Karakteristike ponašanja gluvih i nagluvih i učenika tipičnog razvoja u vaspitno-obrazovnom procesu. *Specijalna Edukacija i Rehabilitacija, 19(3), 181-194,* https://doi.org/10.5937/specedreh19-28163

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу - М64

1. Mijatović, S., Braković, D., (2016). Softver za elektronsko vođenje beleški (Stereotype note-taking software). Stručno-naučna konferencija sa međunarodnim učešćem *Dani defektologa Srbije*, Zbornik rezimea, Beograd, 11-14. februar 2016, str. ISBN 978-86-84765-48-4

2. Мијатовић, С., Радовановић, В. (2019). Понашање глувих и наглувих ученика основношколског узраста. Стручно-научна конференција са међународним учешћем *Дани дефектолога Србије*, Зборник резимеа, 21-24. фебруар, Златибор, 2019, str. 87. ИСБН 978-86-84765-55-2

3. Radovanović, V., Kovačević J., Karić J., Mijatović, S. (2019). Socijalne kompetencije gluve i nagluve dece u inkluzivnim predškolskim ustanovama. Stručno-naučna konferencija sa međunarodnim učešćem Dani defektologa Srbije, Zbornik rezimea, 21-24. februar, Zlatibor, 2019, poster prezentacija. ISBN 978-86-84765-55-2

4. Radovanović, V., Kovačević, J., Milosavljević, A., Mijatović, S. (2019). Razlike u percepciji školske klime srednjoškolaca sa smetnjama i poremećajima u razvoju. *Aktuelnosti u edukaciji i rehabilitaciji osoba sa smetnjama u razvoju*, VI

naučno-stručni skup sa međunarodnim učešćem, 25-26. maj 2019, Beograd, str. 67. ISBN 978-86-89713-06-0

5. Mijatović, S., Stevanović J., Bajović A., Jokić I. (2020). Uloga interresorne komisije. Stručno-naučna konferencija sa međunarodnim učešćem *Dani defektologa Srbije*, Zbornik rezimea, 20-23. februar 2020, Beograd, str. 55. ISBN 978-86-84765-56-9

<u>Поглавља у монографијама и тематским зборницима – М14</u>

1. Mijatović, S., Radovanović, V., Karić, J. (2016). The Relationship Between Visual-motor Integration and School Success for Deaf nad Hard of Hearing Students in Elementary School, In: Nikolić, S., Nikić, R., Ilanković, V. (eds.): *Early Intervention in Special Education and Rehabilita*tion, University of Belgrade - Faculty of Special Education and Rehabilitation, Publishing Center of the Faculty, pg. 267-276, ISBN 978-86-6203-086-3, COBISS.SR-ID 226046220

2. Radovanović, V., Radić-Šestić, M., Drobac, A., Mijatović, S., (2020). The comparison of resiliency levels of deaf and hard of hearing adolescents and their typically developing peers, In: Nedović, G., Eminović, F. (eds.): *Approaches and Models in Special Education and Rehabilitation Thematic Collection of International Importance*, University of Belgrade - Faculty of Special Education and Rehabilitation, Publishing Center of the Faculty, pg. 305-314, ISBN 978-86-6203-139-6, COBISS.SR-ID 17739273

3. Mijatović, S., Ristić, I. (2019). Znakovni jezik. Stručno-naučna konferencija sa međunarodnim učešćem Aktuelnosti u logopediji, okupacionoj terapiji i socijalnom radu: Između tradicije i tranzicije, Zbornik radova, 28-29. novembar, Beograd, 2019, str. 25. ISBN 978-86-81394-16-8

4. Mijatović S., Ristić I., Savić-Kukolj R., (2021). Vizuo-motorna integracija gluvih i nagluvih učenika osnovnoškolskog uzrasta. Stručno-naučna konferencija sa međunarodnim učešćem *Aktuelnosti u logopediji, okupacionoj terapiji i socijalnom radu :Primena teorijskih modela u praksi: mogućnosti i ograničenja.* Zbornik radova 26-27. Novembar, Beograd, 2020, str.66. ISBN 978-86-81394-19-9

5. Mijatović S., Ristić I., Arsić R., Stepanović S. (2021) Assistant technology and motor functioning of children in the school and extracurricular environment. KNOWLEDGE – International Jurnal Scientific Papers Vol. 48.2 , pp 247-368, Skopje 2021, ISSN 1857-923X

И З Ј А В А

Потписани/а **Светлана Мијатовић**

Број уписа **2016/5009**

И З Ј А В Љ У Ј Е М

да предложена тема докторске дисертација под насловом **"ИНДИКАТОРИ ПОЗИТИВНЕ ШКОЛСКЕ КЛИМЕ У ШКОЛАМА ЗА ГЛУВЕ И НАГЛУВЕ УЧЕНИКЕ"** није предложена на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

У Београду, 04.04.2022. Потпис

Светлана Мијатовић